

Seon Kirjotud 24
mutsi Ku Päwa
1821 aastal same
Kloster Kanna
Jõgo Kangro
Karl, Karl, Karl
Kõrge allu minn
Pulma 20. veebruar
Jõwa

Eesti-ma rahwa ^{118.}
^{29.}
K a l e n d e r,
ehk

L ä h t - r a m a t
1821 1 8 2 1
aasta peäle, pärrast meie

Jesanda Jesusse Kristusse
sündimist.

Tallinnas
trükkitud, Gresseli kirjadega.

Pärrast meie kallt Jeesuse Kristusse	
sündimist, on tähtsawo se aasta	1821
Pärrast maailma lomist	5770
Pärrast Lutterusse dige usso illeswõtmist	305
Pärrast wanna katko	164
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	143
Pärrast sedda, kui Toompä põllend	137
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	126
Pärrast teist katko	111
Pärrast meie sure armolisse Reisri Herra	
ALEXANDRI PAWLO:	
WJESJ sündimist	44
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	20

Toulo = ja Wastla = päwa wahhel on:
8 nädalat ja 3 päwa.

Der Druck wird erlaubt.

L. W. Moriz, Censor.

Dorpat, d. 22. September 1820.

Märkide selletamine.

- Noor = ku.
- ☾ Esimenne werend.
- ☉ Täis = ku.
- ☾ Wiimne werend.
- ✚ Hea adert lasta.
- ☾ Hea kuppo lasta.
- ☼ Hea arstimisse = rohto wõtta.
- ✚ Hea külwada ning istutada.
- ☾ Hea lapsi wõbrutada.
- ✚ Sedda, mis pitkaliste peab fastwama.
- ☾ Hea puid raiuda hone tarwis.
- ☾ Alhjo tarwis.
- p. pärrast.
- p. l. pärrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- W. Pühha.

Januarius.

Meäri-Eit.

Kristusse ümberleitamisest. Luk. 2, 21.

1 Loup. **Meäri P. Aita Jummal**

Targad Hommigo maalt. Matt. 2, 13.

2 Pühhap.	P. pärrast Meäri	Parras
3 Esmasp.	Enof	külm
4 Teisip.	Metusala	ja
5 Keskäädal	Simon	lumme
6 Neljasp.	3 Kuninga P.	8, e. l.
7 Kede	Julianus	
8 Loup.	Erart	saddo.

Jesus 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

9 Pühhap.	1. P. pärr. 3 K. P.	Pilw
10 Esmasp.	Paawli päew.	ne
11 Teisip.	Ewrain	taewas.
12 Keskäädal	Rein	
13 Neljasp.	Hilarinus	Pehme
14 Kede	Weliks	0, p. l.
15 Loup.	Eirik	ilm.

Sel kuul on 31 päwa.

Pulmad Kana: lünas. Joh. 2, 1.

16 Pühhap.	2. P. pärr. 3 K. P.	Selle
17 Esmasp.	Ednise päew.	järrel
18 Teisip.	Ulfel	
19 Keskäädal	Sara	tulleb
20 Neljasp.	Waab. Sebast.	kaunis
21 Kede	Neto	8. p. l.
22 Loup.	Wintsent	

Peäliffust Kapernauma: lünas. Matt. 8, 1.

23 Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	fange
24 Esmasp.	Timoteus	külm.
25 Teisip.	Paawli ümber p.	
26 Keskäädal	Volikarvus	lumme
27 Neljasp.	Krisostom	saddo
28 Kede	Karel	0, p. l.
29 Loup.	Samuel	ja

Kristus laewa peäl. Matt. 8, 23.

30 Pühhap.	4. P. p. 3 K. P.	külm.
31 Esmasp.	An	

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9, ning lähkäh loia kello pool 4. Päew on pük
tundi ja 7 tundi.

Webuariu 3.

Kiünla = ku.

1 Teisp.	Pirrit	Pilwne
2 Kestnaddal	Kiünla päew.	taewas
3 Neljasp.	Hanno	ja
4 Kede	Weronika	2, e. l.
5 Loup.	Agatha	

Wima; mäest. Matt. 20, 1.

6 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	parras
7 Esmasp.	Nikart	kilm.
8 Teisp.	Käsperdina	
9 Kestnaddal	Salomon	Pehmed
10 Neljasp.	Kolastika	ja
11 Kede	Edo	tuiso:
12 Loup.	Eulalia	sed

Külwi; mehhest. Luf. 8, 4.

13 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	7, p. l.
14 Esmasp.	Penigna	ilmad.
15 Teisp.	Walentin	
16 Kestnaddal	Juliana	Heite
17 Neljasp.	Aleksander	liffud

Sel kuul on tännawo 28 päwa.

18 Kede	Konfordia	päwad.
19 Loup.	Simon Apost.	

Pimmedast tee; äres. Luf. 18, 31.

20 Pühhap.	Paasto Pühha	7, e. l.
21 Esmasp.	Jesaias	Parras
22 Teisp.	Wastla päew. Peetri päew.	
23 Kestnaddal	Luhka päew.	Lülnu
24 Neljasp.	Maddise päew.	ja
25 Kede	Wiktorius	lumme
26 Loup.	Nestor	10, p. l.

Kristusse tiusatussest. Matt. 4, 1.

27 Pühhap.	1. P. Paastus	
28 Esmasp.	Justus	saddo.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähkäs
loja kello 5. Päew on 10, 6 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto: ku.

1	Teisip.	Albina	Kau:
2	Kestnåddal	Medea	nis
3	Neljasp.	Eres	h
4	Kede	Adrian	fange
5	Loup.	Angelus	kulm

Kananæa naesest. Matt. 15, 21.

6	Pühhap.	4. P. Paastus	8, p. l.
7	Esmaasp.	Perpetus	ja
8	Teisip.	Pöri pder.	tuisf.
9	Kestnåddal	Siprian	
10	Neljasp.	Mikeus	Heitlik:
11	Kede	Konstantin	kud
12	Loup.	Krefor	kulmad

Sest kes kurratist waewatud. Luk. 11, 14.

13	Pühhap.	5. P. Paastus	ilmad.
14	Esmaasp.	Ernestus	10, p. l.
15	Teisip.	Longinus	
16	Kestnåddal	Kert	Wihma
17	Neljasp.	Willemina	ja

Sel kuul on 31 päwa.

18	Kede	Kabriel	lund
19	Loup.	Matrona	tulleb.

5000 mehhe sõdmisest. Joann. 6, 1.

20	Pühhap.	4. P. Paastus.	
21	Esmaasp.	Pent	4, p. l.
22	Teisip.	Eruto	Pehmed
23	Kestnåddal	Tiits	ilmad
24	Neljasp.	Kasimir	wah:
25	Kede	Paast. Mar. p.	hest
26	Loup.	Immanuel	tuule

Jesús kirowidega wiisatud. Joann. 8, 46.

27	Pühhap.	5. P. Paastus	ja
28	Esmaasp.	Kideon	11, e. l.
29	Teisip.	Kido	...
30	Kestnåddal	Udonias	wihma:
31	Neljasp.	Zettlaus	ga.

romal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähhas
soja kello 6. Päew on 12, ja 6 12 tundi pikk.

Aprillis.

Türr: ehk mahla: ku.

1	Rede	Karjakallin. päew.	Kallid
2	Loup.	Teodorus	sojad

Kristusse süsse: sõitmisest. Matt. 21, 1.

3	Pühhap.	6 P. Pansius	päwad.
4	Esmap.	Ambrosius	+
5	Teisip.	Maksim	2, p. 1.
6	Kesknäddal	Kölestin	Misked
7	Neliasp.	Suur Nelias P.	willud
8	Rede	Suur Rede	ilmad.
9	Loup.	Bogislaus	

Kristusse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

10	Pühhap.	1 Pühha	Selle
11	Esmap.	2 Pühha	järrel
12	Teisip.	3 Pühha	tulles
13	Kesknäddal	Servasius	9, e. 1.
14	Neliasp.	Känni päew.	wad
15	Rede	Karin	head
16	Loup.	Hans	sojad

Sel kuul on 30 päwa.

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.

17	Pühhap.	1 P. p. üll. P.	päwad.
18	Esmap.	Walerian	...
19	Teisip.	Timon	ka
20	Kesknäddal	Udolarius	1, e. 1.
21	Neliasp.	Sulpisius	wihma
22	Rede	Karsius	ja
23	Loup.	Türr päew.	weel

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.

24	Pühhap.	2 P. p. üll. P.	lumme:
25	Esmap.	Markuse päew.	saddo.
26	Teisip.	Etselias	
27	Kesknäddal	Endolw	1, e. 1.
28	Neliasp.	Klaus	heitlik
29	Rede	Witalis	niiske
30	Loup.	Reinmund	ilm.

10mal selle ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähhab loja kello pool 8. Päew on pikk 15, ja 6 9 tundi.

Ärrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

1 Pühhap.	<i>P. p. üll. P. Wolbri päew.</i>	
2 Esmaasp.	Sigismund	Wägga,
3 Teisip.	<i>f. Leidminne</i>	kallid
4 Kestnaddal	Kottard	ja
5 Neljasp.	Susanna	<i>D. 5. e. l.</i>
6 Kede	Tomisilla	sojad
7 Loup.	Tesiderius	pawad.

Kriusesse ärraminne missest. Joann. 16, 5.

8 Pühhap.	<i>P. p. üll. P.</i>	Heitlik:
9 Esmaasp.	Parnabas	tud
10 Teisip.	Job	willud
11 Kestnaddal	Wiftor	ilmad.
12 Neljasp.	Malo	<i>E. 5. p. l.</i>
13 Kede	Liborius	Wihm
14 Loup.	Sabina	ja

Digest pallumissest. Joann. 16, 23.

15 Pühhap.	<i>P. p. üll. P.</i>	torm.
16 Esmaasp.	Devegrinus	2
17 Teisip.	Jodokus	Kallid

18 Kestnaddal	Erik	o d
19 Neljasp.	<i>Suur + pädw.</i>	8, e. l.
20 Kede	Pil	pä:
21 Loup.	Tanislans	wad

Rõmustajast. Joann. 15, 26.

22 Pühhap.	<i>P. p. üll. P.</i>	towad
23 Esmaasp.	Pendiks	2
24 Teisip.	Ester	la
25 Kestnaddal	Urwan	mürris:
26 Neljasp.	Eduard	<i>D. 5. p. l.</i>
27 Kede	Peet	tamist
28 Loup.	Willem	

Pühhast waimust. Joann. 14, 23.

29 Pühhap.	<i>Pühha</i>	ja
30 Esmaasp.	<i>Pühha</i>	wihma.
31 Teisip.	<i>Pühha</i>	2

8mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4,
ning lähhab loja kello pool 9. Päaw on pikk 17,
3 agga 7 tundi.

1	Kestnaddal	Rotskal	Soe
2	Neljasp.	Hiskias	ja
3	Kede	Rasmus	7, p. 1.
4	Loup.	Liso	hea

Jesus ja Mikodonus. Joann. 3, 1.			
5	Pühhap.	<i>3 aino Jummi. P.</i>	ilma
6	Esmap.	Artemius	✕
7	Teisip.	Eukretsia	Pitke
8	Kestnaddal	Medardus	malt
9	Neljasp.	<i>Pitkem päew.</i>	weel
10	Kede	Vertrani	17, p. 1.
11	Loup.	Blawins	head

Nikkast mehhest. Luf. 16, 19.			
12	Pühhap.	<i>1 P. p. 3 a. J. P.</i>	ilmad.
13	Esmap.	Tobias	Wihm
14	Teisip.	Parnabas	ja
15	Kestnaddal	<i>Pitki päew.</i>	mürris
16	Neljasp.	Kreet	tamiine.
17	Kede	Justina	5, p. 1.
18	Loup.	Nikander	Tuul

Surest õhto: sõma: aiast. Luf. 14, 16.			
19	Pühhap.	<i>2 P. p. 3 a. J. P.</i>	sed
20	Esmap.	Abagarius	ilmad.
21	Teisip.	Rael	Kaunis
22	Kestnaddal	Alasius	pallaw
23	Neljasp.	Pasilides	ilm,
24	Kede	<i>Jani päew.</i>	mürris:
25	Loup.	Kristina	10, p. 1.

Kaddunud lambast. Luf. 15, 1.			
26	Pühhap.	<i>3 P. p. 3 a. J. P.</i>	tamin:
27	Esmap.	Eadislauß	ne
28	Teisip.	Josua	h
29	Kestnaddal	<i>Peetr. Pawl. päew.</i>	ja
30	Neljasp.	Judit	rahhe.

10mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit
pärast kello 2, ning lähhab loja üts werend
pärast kello 9. Päew on pitk 18 ning üts pool
tundi, 8 agga 5 ning üts pool tundi.

Julius.

Heina: fu.

1 Rede	Leobald	Piltw:
2 Loup.	Heina Mär. päew.	sed
Olge armelissed. Luf. 6, 36.		
3 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P. 5, p. l.	
4 Esmasp.	Ulrik	pawad.
5 Teisip.	Anselm	Wihm
6 Restnaddal	Hektor	ja
7 Meljasp.	Erino	tuul.
8 Rede	Demetrius	†
9 Loup.	Kilian	Sojad

Rohfest kalla: sagist. Luf. 5, 1.		
10 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P. 3, p. l.	
11 Esmasp.	Eleonora	
12 Teisip.	Hindrik	müeris:
13 Restnaddal	Marete päew.	
14 Meljasp.	Donawent	tamis:
15 Rede	Apost. Jagg.	8
16 Loup.	August	se

Sel fuul on 31 päwa.

Wariferide õigusfest. Matt. 5, 20.		
17 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	3, e. l.
18 Esmasp.	Rosina	ja
19 Teisip.	Kuwina	8
20 Restnaddal	Elias	wih:
21 Meljasp.	Daniel	maga.
22 Rede	Apollina	
23 Loup.	Karolina	Kal:

4000 mehhe õetmisfest. Mark. 8, 1.		
24 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	
25 Esmasp.	Jakobi päew.	3, e. l.
26 Teisip.	Unno	
27 Restnaddal	Marta	lis
28 Meljasp.	Josua	
29 Rede	Olowl päew.	foe
30 Loup.	Abdon	ilm.

Walle prohwetidest. Matt. 7, 15.		
31 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	

12mal selle fu päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkää loja kello pool 9. Päew on pitk 17, 8 agga 7 tundi.

Augustus.

Leikussse: ku.

1 Esmasp.	<i>Peetri wang.</i>	☉ 3, p. 1.
2 Teisp.	Annibal	Kaunid
3 Restnaddal	Eleasar	sojad
4 Neljasp.	Judas	pawad.
5 Kede	Dominikus	
6 Loup.	Eigenius	Wihma:

Uusekhtusest maia: piddajast. Luk. 16, 1.

7 Pühhap.	<i>☉ P. p. 3 a. J. P.</i>	sed
8 Esmasp.	Sirakus	☉ 2, p. 1.
9 Teisp.	Romanus	pawad
10 Restnaddal	<i>Sauritse päew.</i>	mürris:
11 Neljasp.	Herm	tamis:
12 Kede	Eusebius	sega.
13 Loup.	Klara	☿

Jerusalemma ärrarikmisest. Luk. 19, 41.

14 Pühhap.	<i>☉ P. p. 3 a. J. P.</i>	Heitlik.
15 Esmasp.	<i>Mussi Mar. päew.</i>	☉ 4, p. 1.
16 Teisp.	Isaak	Tuulsed
17 Restnaddal	Wilibald	ilmad

Sel kuul on 31 päwa.

18 Neljasp.	Leno	towad
19 Kede	Sebald	wihma.
20 Loup.	Rut	

Wariserist ja rölnerist. Luk. 18, 9.

21 Pühhap.	<i>☉ P. p. 3 a. J. P.</i>	Selle
22 Esmasp.	Wilibert	
23 Teisp.	Sakus	☉ 8, p. 1.
24 Restnaddal	<i>Peetri päew.</i>	
25 Neljasp.	Eudwik	+
26 Kede	Treneus	järrel
27 Loup.	Perend	kallid

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

28 Pühhap.	<i>☉ P. p. 3 a. J. P.</i>	
29 Esmasp.	<i>Joann. huff.</i>	pawad.
30 Teisp.	Benjamin	
31 Restnaddal	Rebekka	☉ 0, p. 1.

14mal selle ku pawal touseb päike 3 werendit pärrast kello 4, ning lähhab loja üts werend pärrast kello 7. Päew on pitt 14 ning üts pool, 6 agga 9 ning üts pool tundi.

1	Neljasp.	Etivius	Hea
2	Rede	Eisa	#
3	Loup.	Reinart	ilm

Preestrift ja lewitist. Luk. 10, 23.

4	Pühhap.	13 P. p. 3a. J. P.	wah:
5	Esmaasp.	Kai	hest
6	Teisip.	Magnus	3, p. l.
7	Kestnaddal	Rigina	
8	Neljasp.	Mar. sündmatus	wihma.
9	Rede	Abigail	
10	Loup.	Eobald	wah:

Künnest piddali: többisest. Luk. 17, 11.

11	Pühhap.	14 P. p. 3a. J. P. Pderi päew.	
12	Esmaasp.	Sirus	hest
13	Teisip.	Amatus	
14	Kestnaddal	Kristi ülendamine	8, e. l.
15	Neljasp.	Nifodemus	tulega.
16	Rede	Eiwema	
17	Loup.	Lambert	Willud

Mammonast. Matt. 6, 24.

18	Pühhap.	15 P. p. 3a. J. P.	
19	Esmaasp.	Wauktus	pawad.
20	Teisip.	Eons	Tulle:
21	Kestnaddal	Martensse päew.	o, p. l.
22	Neljasp.	Morits	wad
23	Rede	Osea	ka
24	Loup.	Aleomas	

Maini: liäna surnust. Luk. 7, 11.

25	Pühhap.	16 P. p. 3a. J. P.	õ: külmad.
26	Esmaasp.	Tetel	Hea,
27	Teisip.	Adolw	agga
28	Kestnaddal	Wentsel	külm
29	Neljasp.	Miheli päew.	10, e. l.
30	Rede	Hieronimus	ilm.

12mal seste fu päwal touseb päike kello 6, ning lähhab loia kello 6. Päaw on pikk 12, ning 8 ka 12 rundi.

Oktober.

Wina: fu.

1 Loup.	Jarius	1
Wee: többifest. Luk. 14, 1.		
2 Pühhap.	17 P. p. 3 a. 3. P.	Wihmar
3 Esmasp.	Wolmar	sed
4 Teisip.	Prants	tuul:
5 Kestnaddal	Wides	sed
6 Neljasp.	Susanna	6 1. e. l.
7 Kede	Amalia	
8 Loup.	Kustaw	pawad.

Suremast käsust. Matt. 22, 34.		
9 Pühhap.	18 P. p. 3 a. 3. P.	Heit:
10 Esmasp.	Tomasia	lit
11 Teisip.	Purfard	ilm.
12 Kestnaddal	Angelus	Wit:
13 Neljasp.	Theresia	lud
14 Kede	Kaliketus	2, e. l.
15 Loup.	Heddo	

Alwatud innimesfest. Matt. 9, 1.		
16 Pühhap.	19 P. p. 3 a. 3. P.	niis:

Sel kuul on 31 päwa.

17 Esmasp.	Dlop	fed
18 Teisip.	Lukas	7
19 Kestnaddal	Lutsius	ilmad.
20 Neljasp.	Wendelin	
21 Kede	Ursel	Selge
22 Loup.	Sewerin	2, e. l.

Pulma rideft. Matt. 22, 1.		
23 Pühhap.	20 P. p. 3 a. 3. P.	tae:
24 Esmasp.	Wlorentin	was
25 Teisip.	Krispin	ja
26 Kestnaddal	Umandus	fange
27 Neljasp.	Wilio	kulm.
28 Kede	Engelbreht	7, p. l.
29 Loup.	Abfalom	Tuul

Runninga: mehhe poiaft. Joann. 4, 47.		
30 Pühhap.	21 P. p. 3 a. 3. P.	ja
31 Esmasp.	Wolfgang	wihm.

16mal selle fu päwal touseb päike fello pool 8, ning lähhab loja fello pool 6. Päew on pitk 9, 8 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1 Teisip.	Pühhade päew.	Külmad
2 Keskäädal	Hingede päew.	päwad.
3 Neljasp.	Kottlieb	Tuise:
4 Rede	Ott	☉ 4, p. 1.
5 Loup.	Käspär	☿

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

6 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	sed
7 Esmasp.	Waltser	wihmased
8 Teisip.	Writs	ilmad.
9 Keskäädal	Theodora	
10 Neljasp.	Martin Lutter.	Heit:
11 Rede	Martin Püsk.	litkud
12 Loup.	Arfadius	● 8, p. 1.

Kohu: rahhast. Matt. 22, 15.

13 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	päwad
14 Esmasp.	Preedrik	
15 Teisip.	Leopold	wihma
16 Keskäädal	Alweus	ja
17 Neljasp.	Jonas	☿

Sel kuul on 30 päwa.

18 Rede	Eera	tuisoga
19 Loup.	Piisbet	seggatud.

Jairi türest. Matt. 9, 18.

20 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	☿ 2, p. 1.
21 Esmasp.	Mar. ohwerd.	Müüd
22 Teisip.	Sesilia	tulleb
23 Keskäädal	Klement	kaunis
24 Neljasp.	Josias	fange
25 Rede	Kaddrina päew.	külm
26 Loup.	Konrad	ja

Kristusse süsse, sõitmisest. Matt. 21, 1.

27 Pühhap.	1 Kr. tull. P.	☉ 5, e. l.
28 Esmasp.	Künter	lumme:
29 Teisip.	Ewert	faddo.
30 Keskäädal	Andrese päew.	

9mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9,
ning lähkäh loja kello pool 4. Päew on pütk 7,
6 agga 17 tundi.

Desember.

Toulo = ku.

1	Neljasp.	Arend	
2	Kede	Kandidus	Kulmas
3	Loup.	Natalia	uddu:

Lähhed enne wiimist päwa. Luf. 21, 25.

4	Pühhap.	2 Kr. tull. P.	10, e. l.
5	Esmap.	Wolber	sed
6	Teisip.	Niggolas	pawad
7	Kestnaddal	Agatha	lumme:
8	Neljasp.	Mar. sam.	saogo.
9	Kede	Juhkum	Känge
10	Loup.	Lühhem päew.	kulm

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2,

11	Pühhap.	3 Kr. tull. P.	ja
12	Esmap.	Ottila	2, p. l.
13	Teisip.	Eutia	lumme:
14	Kestnaddal	Nikastus	saddo.
15	Neljasp.	Johanna	
16	Kede	Idia	Selge
17	Loup.	Albina	taewas,

Sel kuul on 31 päwa.

Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.

18	Pühhap.	4 Kr. tull. P.	
19	Esmap.	Lot	parras
20	Teisip.	Abraham	10, e. l.
21	Kestnaddal	Tom: päew.	kulm
22	Neljasp.	Peata	ja
23	Kede	Udo	
24	Loup.	Ewa	wah:

Kristusse sündimisfest. Luf. 2, 1.

25	Pühhap.	Toulo.	
26	Esmap.	Teine Pühha.	5, p. l.
27	Teisip.	Kolmas Pühha.	hel
28	Kestnaddal	Süta jaste päew.	
29	Neljasp.	Noa	salab
30	Kede	Tawet	lund.
31	Loup.	Silvester	

10mal selle ku päwal touseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähhäb loja 3 werendit pärrast kello 2. Päew on pikk 5 ja üks pool tundi, 8 ja üks pool tundi.

Päwa: ja ku: warjutamissed.

Sel aastal warjutakse päikest lasklõrd, agga kuud mitte. Mõllemad warjutamissed ei olle meie jures egga kussagil Europa maal nähtawad.

Esimesenne on 20mal Kuuinla:ku päewal hommiko, ja teine 15mal Peitusse:ku päewal õhto aial; agga mõllemad on meil nägges matta.

Hooste = weiste = ja kauba = ladad.

I. Eesti:ma Rubbernemangus.

Tallinnas: 1) Jani:ku 20malt päewast ku otsani. 2) Mihkli:ku 26mal, 27mal ja 28mal päewal.

Rakwerre:linnas: 1) Nööri:ku 27mal ja 28mal päewal. 2) Jani:ku 16mal ja 17mal päewal. 3) Mihkli päewal.

Maide:liinas: 1) Kuuula:ku 3mal päewal.
2) Jani:ku 25mal päewal. (3) Mihkli:ku
10mal ja 11mal päewal.

Hapsalo:liinas: 1) Meeri:ku 10mal ja
11mal päewal. 2) Mihkli:ku 14. ja 15mal
päewal.

Paldisli:liinas: 1) 2sel ja 3mal Kuuula:
ku päewal. 2) Mihkli:ku 21sel ja 22sel
päewal.

Eihhola:liinas: 1) esimesesl Paasto:püh:
hal. 2) Mihkli:ku 24mal päewal.

Keila firiko jures Mihkli päewal ja fals
päewa se järrele.

Jeglehtis, naddal pärrast Mihkli päe:
wa.

Kaplas, esimesesl redel pärrast Mihkli
päewa.

Merjama firiko jures, kolmandamal Kris:
tusse tullemisse pühhal.

Reblas, Mihkli päewal ja fals päewa se
järrele.

Kollowerres, Meeri:ku 17mal ja 18mal
päewal, ja Wina:ku 4mal ja 5mal päewal.

2. Lihwlandi = ma Rubberne mangus.

Tarto = liinas: 1) Kolme kunninga suur saksa laat. 2) Petri = 3) Maria sündimisse- ning 4) Mihkli = päewal.

Werro = liinas: 1) Jani päwal. 2) 24mal Mihkli fu päwal. 3) üks suur saksa laat, mis 8 päewa petakse 22. Kuuinla-fu päewast. 4) 10mal Talwe-fu päwal.

Rastnas, Mihkli-fu 8mal ja 9mal päe- wal.

Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli-fu päe- wal.

Perno = liinas: 1) 3 nädalad peäle Jani- päewa üks suur saksa laat. 2) Enaspäew ning Teispäew enne Mihkli päewa. 3) Es- maspäew ning Teispäew pärrast 3mat Kris- tusse tullemisse pühha.

Wastse = liinas: 1) Lihhawette päewal. 2) Sumwiste pühhal. 3) Anne päewal. 4) Paas- to päewal. 5) Pühhapäew pärrast Marti Marreta päewal. 6) Hingede päewal. 7) Kad- drina päewal.

Wiljandi = liinas: 1) Kuuinla-fu 2sel päewal üks suur saksa laat, 8 päewa. 2) Jani-fu päewal 3 päewa, ning 3) 24mal Mihkli-fu päewal.

Põltsama = moisas, 17mal Mihkli-fu päe- wal.

Lustiverre = moisas, 15mal Wina-fu päewal. Antso = moisas, Kuuinla = ja Kaddrina päewal.

Rosfi-moisas, tõine pool Berro-liina 24mal
leikusse = hft Poimo = fu päewal.

Kortimoisas, liggi Walga-liina 15mal
Mihkli = fu päewal.

Kaanso-moisas, 30mal Poimo = fu päe-
wal.

Rappina-moisas, 4mal ja 5mal Mihkli-
fu päewal.

Weski-moisas, Kambia kihhelfonnas, 15mal
Wina = fu päewal.

Oldre-moisas, Elme kihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli = fu päewal.

Palloperre-moisas, Ottepä kihhelfonnas,
17mal Mihkli = fu päewal.

Kurresare-liinas: 1) 2sel Heina = fu päewal
ja kolm päwa pärrast sedda. 2) 24mal lei-
kusse = fu päewal ja kolm päwa pärrast sedda.

Helme-moisas, 15mal leikusse = fu päe-
wal.

Killinge-moisas, 29mal leikusse = fu päe-
wal.

Tarwaste-moisas, 29mal Jani = fu päe-
wal.

Walga-liinas: 1) 12mal Jani = fu päewal.
2) 10mal leikusse = fu ja 2) 29mal Mihkli-
fu päewal.

Kui kaugel need kaks Keisri pea linna Peterpurri, ja Moskwa-liin, ning ka monned muud Lihwlandi-ma linnad, Ria-liinnast on.

Peterpurri = liin	on	Ria liinnast	546	wersta.
Moskwa = liin			1059½	—
Tallinna = liin	"	"	363	—
Pihkwa = liin	"	"	312½	—
Witepski = liin	"	"	505½	—
Mito = liin, Kura = maal	"	"	40	—
Wolmeri = liin	"	"	103	—
Iemsi = liin	"	"	88	—
Slofi = liin	"	"	31	—
Wenno = liin	"	"	100	—
Walga = liin	"	"	149	—
Berro = liin	"	"	236	—
Tarto = liin	"	"	230	—
Perno = liin	"	"	228	—
Wiljandi = liin	"	"	241	—
Kurrefare = liin, Sare = maal			381	—

L u g g e m i s s e d.

I. Hea wastus.

Kes wälja annab, peab ka wasto wõtma. Iks mees tulli ratsa ühhest kõrtsist möda, ja olli temma ni paks, et temma kõht molle- milt poolt saddulat mahha rippus. Kõrt- sinees, kes juhtus sel korral kõrtsi ukse peal seisma, hüdus tedda takka: miks pärrast ollete omma pauna ette pannud, miks mitte tah- ha? — Sõitja wastas: kui ees siis näen; selja tagga warrastakse.

2. Rekrut.

Üks pealik kutsus ühhe rekrudi ennese ette; kes üks noor, terve ja näggusa palgega mees olli, ja küsis temma käest: kui wanna sa oled? Rekrut wastas: minna ollen kaksüm-mend kolm aastad wanna, agga ollin ühhe aasta haige, muido olleksin nüüd kü kaks ümmend nelli.

3. Kuusta omma isä.

Üks perremees tulli omma õppetaja jure, last nimme alla pannaema. Õppetaja küsis, kuida temma nimi piddi ollema? ja temma wastas: Murme Karel. Siis wõttis õppe-taja kiriko-ramatu kappist wälja ja otsis tem-

pa nimme üles. Kui ta tedda olli leidnud, ütles ta mehhe wasto: kas sinno nimi: Murme Hanso Karel? Ja temma ütles: Jah!

Kui nüüd lapse ja wadderite nimmed kõi- ollid üleskirjutud; hakkas mees õppetaja jal- ge ümber, ja tännas wägga, et ta omma isä Hanso nimme temma suust olli kuulda sanud, ja ütles: mul olli wägga hea meel, kui teie minno isä nimme nimmetasite; moisas on nemmad tedda ka- utanud ja ütlewad agga: Murme Karel. Ta on kü ammogi nullas, agga minna armastan tedda ommetige, sest et temma mind sure hõlega õppetanud ja ü- leskaskwatanud. Temma olli hea isä omma laste wasto, ja ma tännan tedda iggapäew ommas süddames.

4. Tark kohtomees.

Et Hommiko-maal paljo tarkust leitaſſe, ſedda jo wannast teada. Mis meie nüüd läh-hâmê juttustama, oeldakſe ka ſeäl ſündinud ollewad.

Üks mees kantas omma rahha kotti ärra, kus 700 hõbbe tükki rahha ſees olli, ja toutas 100 hõbbe tükki ſellele anda, kes kotti rahhaga jälle temma kätte piddi toma. Pea-gi parrast ſedda tuli üks aus mees temma jure, ütles: ſe kot on wiſt ſesamma, mis ſa olled kautand; ſiin on ſo omma. Sedda ütles temma rõemſa ſüddamega ja lahke pallega, nenda kui üks õige innimenne, kes karmwaluſt ei rāgi, egga üllekohhut ei te. Teine olli ka rõmus, wõttis rahha tännoga wasto, hakkas luggema, agga luggedes karmwaluſſe noud wõtma; ſeſt ta ütles iſſiennefes: miks minna pean temmale ni paljo rahha andma? Kõl ma tean, mis ma teen.

Rahha olli nüüd loetud, ja ſeiſſe ſadda hõbbe tükki olli terwelt laua peäl. Ma näen ütles ſiis innimenne leidja wasto) et omma leidist ja kottist ollete ärrawõtnud; kahheſſa ſadda hõbbe tükki rahha olli ſees, agga nüüd ei olle enam kui ſeiſſe ſadda. Teine, kes omma au enam armastas kui rahha, ütles tõeste, et ta kotti nendasammoti leidnud, kui ta tedda kätte tonud, ja küſſis toutud leidist. Teine ei tahtnud ſedda anda, egga teine ſellega rahhul olla, ſelleparrast läkſid ſiis kohtu. Kohtomoistja kulas peält, mis nemmad rākiſid, et teine kahheſſa ſadda hõbbe tükki rahha ka-utanud, ja teine ſeiſſe ſadda agga leidnud. Parrast piddid mollemad Summala kaſſi nimme jures kinnitama, et nemmad ſelged tõt rākinud. Hea kõi, ütles ſiis kohtomoistja, ſeſt et ſa kahheſſa ſadda hõbbe tükki rahha olled ärrakautanud, ja ſinna agga ſeiſſe ſadda leidnud, ſiis on nāhha, et ſe ſinna rahha ei olle. Wõtta ſiis, ütles temma leidja wasto, wõtta, mis ſa olled leidnud, ja hoia

sedda ennese kâes senni, kunnî selle rahha-
kotti perremees sinno jure tulleb. Agga sin-
na, ütles temma teise wasto, ota ja olle nt
kauast rahhul, kunnî se mees tulleb, kes sinno
rahhakotti saab leidma.

5. Paks mõlder.

Mõldri Hans, lianimmega Paks mõlder,
õitîs liina agga ei joudnud enne pawa lo-
ded siina sada. Liina liggidal juhtus üks
talupoeg temma wasto tulles, kelle kâest
temma küsis: armas küllamees, kas saan
weel liina warrawast sisse? Kûl ikka, was-
tab teine, kui minna tanna heina-koormaga
sisse sain, küllap teie siis ka lãbbipeãfete.

Teine küsis, et armas ennast hiljaks ja-
ma; teine jãlle pilkas tedda, ja tãhhendas,
et omma paksusse pãrrast warrawast kûl weel
pidi lãbbi mahsuma.

6. Rahha ei aita iggakord.

Arabia-ma sures kõrbes on wãhhe wet ja
wee-soni, nenda et tee-kãijad wãhhest kue ja
seitsme pawa tee-konna maad arrakãiwad,
ilma et wee-pliska lelaksid. Üks kaupmees,
kes sedda teed kãis, ja kõige kangemas janno
waewas olli, andis ühhe su tãie wee eest sad-
da tuhhat hõbbe rahha tũkki. Agga temma
ai hãsti, kui se teine, kes selle kalli hinnaga
wet temmale müüs, surrid sinnasamma paika
jannusse.

7. Rummal innimenne Mailandi linna.

Üks Mailandi liina koddanik tahtis omma
maja arramua, ja wõttis sellepãrrast ühhe
kuwi omma maja mürist lahti, lãks sellega

turro peäle, ja istus sinna mahha, kuz kōt-
gerohkemaste kaupleja rahvast olli. Ku-
siis üks ehk teine temma jure tulli, ja kūs-
sis: mis teil müa? siis kostis temma: „mul
on üks lahhefordne maja müa; kui teie him-
mustate sedda osta, siis woite siin sammas
kaupa tehha, mul on proow jures.“

Sesamma ütles, kui üksford laste kaswa-
tamisest jut olli: „se on minno laste õnneks,
et mul lapsi ep' olle; sest kui wihhaseks saan,
siis ma tappaksin neid kõiki ärra.“

8. Suwarow.

Annimenne peab issiennese ülle walwama,
et ta ühtegi ei te, mis temma fōrd tunnub
Zummala sanna wasto ollewad. Agga ärra

arwago temma ommas süddames, et ta Zum-
mala tahtmist täitnud, kui ta üks ehk kaks
ford omma himmule wasto toetand; õiglane
teeb iggal ajal, mis Zummala mele pärrast
teab ollewad, egga lasse ennast ärrawoita,
kui temma himmud tedda kuzjale kiusawad.

Wenne-ma kindral Suwarow, kedda Tur-
gi, Pohla, Italia ja Sweitsi rahwas kül-
tundwad, piddas omma sõa-wägge kange
karri al, egga annud neile melewalda omma
mele järrele tehha. Agga mis weel ennam
kitussewäert, se olli se, et sesamma kulus kin-
dral ennast issi omma ennese kässo alla pan-
ni, otse kui polleks temma mitte kindral,
waid kui keik muud, kes temma allamad ol-
nud; sellepärrast käs kis temma, et temma
peälikkud temmale monnikord käsku piddid
andma, ja kui nisuggune käsk tulli, siis ta
täitis warma hõlega.

Zuhtus üksford, kui soldatid õppimas

ollid, ja üks neist sedda mitte öiete teinud,
mis ja fuida ta olleks piddand teggema, et
kindrali südda tullist wihha täis sai, ja tem-
ma selle innimesse peäle tormas temmale ho-
pa andma. Kui sedda jo liast sai, — teg-
gi üks pealik ennast julgeks, läks temma ju-
re, ja ütles: Kindral Suwarow on meile
käsku andnud, et pealikud omma wihha pea-
wad tallitsema, egga ialgi ommas wihhas
soldatid nuhtlema. — Kuis nenda, ütles
Suwarow, siis pean Kindrali sõnna
kuulma. Ja ta seisis seälsammas paigas
lõmasti.

9. Kuida sa mersa hüad, nenda kollab mets wasta.

Innimessele kes ühhesilmaga, juhtus hont-
nako warra teine wasto tulles, kel kuit

selgas olli. Esimenne tahtis tedda pilkada
ja ütles: terre hominifud küllamees, öige
warra jo olled koormaga wäljaläinud. Tei-
ne kostis: sinna mõtled, wennikenne! warra
ollewad, sest et päike agga ühhest afnast sin-
no tuppä paistab; jubba ammuiski kõrgel!

10. Urw ees, nou ja teggu tagga.

Kaks külla poisi teggid Karro Hansole
ütskord palju meelehalgust. Temma kelis neid
kül, ja ütles: järke mo ouna-puud rahhale,
ja ärge lopige kiwwidega offe wiggaseks; —
agga nemmad ei holind sennest, jooksid ärra,
tullid nattusse aia pärrast jälle taggasi, ja hak-
kasid omma wauna tämpusid teggema. Wan-

na Hanso südda sai täis, ja ütles sure wi-
haga! Jummal eest, kui teie mitte koddo
lähhe, siis pannen minna teid sea-
lauta kinni! — Poisid pannid sedda naeruks: ag-
ga Hans wöttis neid kinni, ja panni neid
sea-lauta, nenda fuida olli ähwardand. Ohto
tulli kätte; perremees ja perre heitwad en-
nast maggama, ükski ei möttelnud poisikeste
peäle, kes sea laudas. Hommiko wast tulli
wannä mehhe mele, et eile poisikessi sea
lauta olli kinni pannud, ja satis neid wälja
lastma. Agga, oh sedda õnnetust! sead ol-
lid neid ärrasõnud, ja paljad fondid agga
järrelejätanud. Kes südab sedda ärraarmata,
mähherdune selle ausa mehhe ehmatas, tuss
ja süddame forem olnud! —

Se on cha Et Juvine
ennast tunneb Palu
tal Raabtuison
Kas ta ea ehk Kiri
on omne süddame
wisite ja Kampete
Potse ehk omma
möttete ja wisite
ja sammate Polles